

อัญพจน์และการอ้างอิง

การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ทุกประเภทจะต้องมีการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิงข้อมูลความรู้ตลอดจนการศึกษาวิจัยจากแหล่งความรู้ต่างๆ ข้อความที่นำมาอ้างอิงนี้เรียกว่า “อัญพจน์” ซึ่งต้องเสนอควบคู่กับการระบุแหล่งที่มาของอัญพจน์ที่เรียกว่า “การอ้างอิง” ทั้งนี้ เป็นรูปแบบปกติของการเสนองานศึกษาค้นคว้าอันถือเป็นมาตรฐาน เพราะเป็นการแสดงถึงการศึกษาค้นคว้าที่เป็นระบบ ประกอบด้วยข้อมูลความรู้ที่มีความน่าเชื่อถือ มีการอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างชัดเจน ตรวจสอบได้ ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบแบบแผนการเรียบเรียง “อัญพจน์” และ “การอ้างอิง” นี้เป็นอย่างดี

ความหมายและลักษณะของอัญพจน์

อัญพจน์ คือข้อความในวิทยานิพนธ์ที่ผู้จัดทำนำมาจากข้อเขียนหรือคำกล่าวของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งอาจนำเสนอในลักษณะต่อไปนี้

1. **อัญพจน์ตรง (Direct Quotation)** คืออัญพจน์ที่นำมาอ้างอิงโดยคัดลอกตามข้อความเดิม
2. **อัญพจน์รอง (Indirect Quotation)** คืออัญพจน์ที่นำมาอ้างอิงในลักษณะการจับใจความ ถอดความ สรุปความ หรือแปลมาจากข้อความเดิม

การเรียบเรียงในลักษณะอัญพจน์รองจึงต้องเรียบเรียงขึ้นใหม่ด้วยถ้อยคำภาษาของผู้จัดทำวิทยานิพนธ์ ไม่ใช้ภาษาของข้อความที่นำมาอ้างอิงแบบอัญพจน์ตรง

การเรียบเรียงอัญพจน์

การอ้างอิงอัญพจน์ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังกล่าวข้างต้น มีแนวการเรียบเรียงดังต่อไปนี้

1. ต้องระบุแหล่งที่มาของอัญพจน์ที่เรียกว่า “การอ้างอิง” อย่างเป็นระบบ ตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ทั้งนี้ ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์พึงระวังว่า การอ้างอิงข้อความใดๆ ของผู้อื่นโดยไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มา นอกจากจะผิดมารยาททางวิชาการ ไม่ให้เกียรติแก่ผู้เป็นเจ้าของข้อความที่นำมาอ้างแล้ว ยังถือเป็นการผิดกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์อีกด้วย

2. โดยทั่วไป ควรใช้อัญพจน์รองเพื่อให้การใช้ภาษาของวิทยานิพนธ์เป็นภาษาของผู้เรียบเรียงโดยราบรื่นกลมกลืน

ตัวอย่าง

อัญพจน์ตรง

ชัยวัฒน์ คุประตกุล (2543, หน้า 50-51) กล่าวถึงทฤษฎีสัมพัทธภาพทั่วไปของไอน์สไตน์ว่า “โดยทั่วไป เมื่อเปรียบเทียบกับทฤษฎีสัมพัทธภาพพิเศษ ทฤษฎีสัมพัทธภาพทั่วไปก็ทดสอบได้ยากกว่ามาก จนกระทั่งนักฟิสิกส์ผู้มีชื่อเสียงคนหนึ่งคือ จอห์น วิลเลอร์ (John Wheeler) ถึงกับกล่าวว่า ‘ในครึ่งศตวรรษแรกของทฤษฎีสัมพัทธภาพทั่วไป ทฤษฎีนี้เป็นสวรรค์ของนักทฤษฎี แต่เป็นนรกของนักทดลอง...’ ”

อัญพจน์รอง

ชัยวัฒน์ คุประตกุล ให้ความเห็นว่า ทฤษฎีสัมพัทธภาพทั่วไปทดสอบได้ยากกว่าทฤษฎีสัมพัทธภาพพิเศษ โดยยืนยันด้วยคำกล่าวของวิลเลอร์ (John Wheeler) นักฟิสิกส์ผู้มีชื่อเสียงที่แสดงความเห็นว่า ในช่วงครึ่งศตวรรษแรกของการเผยแพร่ทฤษฎีสัมพัทธภาพนั้นจัดเป็นความสำเร็จอย่างยิ่งใหญ่ของนักทฤษฎีแต่เป็นความยากลำบากอย่างมากของนักทดลอง (2543, หน้า 50-51)

3. การใช้อัญพจน์ตรงมักใช้ในกรณีอ้างจากข้อความที่มีลักษณะต่อไปนี้

3.1 บทประพันธ์ที่มีรูปแบบเฉพาะซึ่งผู้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ประสงค์ให้ผู้อ่านได้อ่านรูปแบบที่สมบูรณ์ของข้อเขียนที่นำมาอ้าง เช่น บทร้อยกรอง โวหาร คำคม

3.2 ข้อความที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น สุภาษิต คำพังเพย นิยามศัพท์ กฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย

3.3 ข้อความที่ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์พิจารณาว่ามีความกระชับ สละสลวย หรือให้ความหมายหรืออารมณ์ที่พึงประสงค์ดีแล้ว ไม่ควรนำเสนอเป็นถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้นใหม่

4. อัญพจน์ตรงที่มีความยาวไม่เกิน 4 บรรทัด ให้เรียบเรียงต่อเนื่องจากความก่อนหน้าตามปกติ โดยใช้เครื่องหมายอัญประกาศกำกับข้อความที่เป็นอัญพจน์ ถ้ามีคำหรือความที่กำกับอัญประกาศอยู่ในอัญพจน์ด้วย ให้เปลี่ยนอัญประกาศของคำหรือความข้างในเป็นอัญประกาศเดี่ยว

ตัวอย่าง

จักษ์ พันธุ์เพชร (2548, หน้า 27) กล่าวว่า “รัฐศาสตร์จึงเป็นวิชาที่ช่วยให้ผู้ศึกษาได้รู้จักกลไกแห่งการปกครองและรู้จักการใช้สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของตนในฐานะพลเมืองที่ดีของสังคม”

5. อัญพจน์ตรงที่ยาวเกิน 4 บรรทัด ให้จัดแยกจากข้อความอื่นๆ ไม่ต้องมีเครื่องหมายอัญประกาศกำกับ โดยเว้น 2 บรรทัดจากข้อความทั้งส่วนบน และส่วนล่าง

กรณีเป็นข้อความย่อหน้า ความบรรทัดแรกให้ย่อหน้า 2.50 ซม. บรรทัดต่อไปให้เว้นขอบหน้า 1.50 ซม.

ถ้าไม่ใช่ข้อความย่อหน้า ซึ่งต้องใช้เครื่องหมายละข้อความก่อนหน้านี้ ให้ถือเครื่องหมายละเป็นจุดเริ่มต้น โดยเว้นขอบหน้า 1.50 ซม. บรรทัดต่อไปให้เว้นขอบหน้า 1.50 ซม. เช่นเดียวกัน

ตัวอย่าง

ลักษณะอันงามของพระพุทธรูปปางลีลา ซึ่งสร้างสรรค์โดยสกุลช่างสุโขทัยนั้น จะเห็นได้จากความพรรณนาต่อไปนี้ (จิตร ภูมิศักดิ์, 2547, หน้า 375-376)

...ลักษณะพระพุทธรูปปางลีลาของสุโขทัยนั้น มีการแสดงออกอันอ่อนช้อยราวกับการลีลาของหญิงงาม เส้นรูปนอกระทวยพลิ้วไหวไปทุกสัดส่วน และมีลักษณะพุ่งพวยราวกับเปลวเพลิงที่กำลังลุกโชติช่วง พระพักตร์อิมเิบแสดงถึงความรักในสันติภาพ ความก้าวหน้าที่ก้าวไปบนเส้นทางพัฒนาที่ยึดมั่นในความผาสุกใหม่ของเสรีชนที่หลุดพ้นจากแอกของรัฐสังคมนาส และความปิติในเสรีภาพอันเพียบพร้อมไปด้วยมนุษยธรรม

6. การละข้อความบางส่วนของอัญพจน์ตรง ให้ใส่เครื่องหมายจุดไข่ปลา 3 จุด แทนข้อความส่วนที่ละ ซึ่งอาจเป็นข้อความในส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้ายของข้อความก็ได้ ดังตัวอย่างข้างต้น

7. การเสนออัญพจน์อาจมีการเกริ่นนำ ขยายความ หรือสรุปความของผู้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เพื่อช่วยให้เนื้อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

8. อัญพจน์รองให้เรียบเรียงในบรรทัดเดียวกับเนื้อความที่เป็นส่วนเกริ่นหรืออธิบายความของผู้เรียบเรียง โดยไม่จำกัดความยาว

9. อัญพจน์ตรงที่เป็นบทร้อยกรอง แม้จะมีความยาวไม่เกิน 4 บรรทัด ก็อาจจัดไว้กลางหน้ากระดาษ หากผู้เรียบเรียงเห็นเหมาะสม ทั้งนี้ ให้จัดแยกจากข้อความส่วนบนและส่วนล่าง โดยเว้น 2 บรรทัด ตามข้อกำหนดข้อ 5 โดยอนุโลม และให้ระบุชื่อผู้ประพันธ์ในวงเล็บกำกับท้ายบทร้อยกรอง ส่วนวงเล็บอ้างอิง ให้กำกับท้ายความอธิบายตามปกติ

ตัวอย่าง

เกี่ยวกับความทุกข์อันเกิดจากความรัก กวีไทยหลายท่านได้พรรณนาไว้อย่างเร้าอารมณ์สะเทือนใจ ดังเช่น (พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย, 2508, หน้า 305)

แล้วว่าอนิจจาความรัก
ตั้งแต่จะเชี่ยวชาญเป็นเกลียวไป

เพ็งประจักษ์ดังสายน้ำไหล
ที่ไหนเลยจะไหลคืนมา
(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)

10. กรณีอ้างบทร้อยกรองจากหนังสือที่ผู้แต่งมิใช่เป็นผู้ประพันธ์บทร้อยกรอง ให้ระบุชื่อผู้ประพันธ์กำกับท้ายบทร้อยกรอง และระบุแหล่งอ้างอิงด้วย เช่น

ตัวอย่าง

บทกลอนบทหนึ่งได้แสดงถึงความรักและความหวังของพ่อแม่ที่มีต่อลูกได้อย่างจับใจ ดังนี้ (สมพร พุฒตาล เบ็ทซ์, 2546, หน้า 88)

แก้วรู้ไหมตัวแก้วนี้มีค่า
พ่อกับแม่ถนอมเลี้ยงเพียงชีวิต
อย่าทอดกายให้ใครเขาง่ายง่าย
ตัวแก้วเองก็จะเศร้าเฝ้าวิญญาณ

กว่าจะเติบโตใหญ่มาถึงบัดนี้
หยาดเหงื่อพลีเพื่อแก้วมณีมีปริญญา
พ่อจะโศกแม่จะอาลัยชายหน้า
เป็นแก้วราวไร้ราคาค่าของคน

(วนิดา บำรุงไทย)

11. การอ้างอัญพจน์จากภาษาต่างประเทศในวิทยานิพนธ์ภาษาไทย โดยทั่วไปควรเป็นการแปลหรือถอดความเป็นภาษาไทย ซึ่งจัดเป็นอัญพจน์รอง

ตัวอย่าง

เพรสคอตต์กล่าวว่า นวนิยายประวัติศาสตร์เป็นงานที่ประพันธ์ยากที่สุด เพราะต้องมีการค้นคว้า ข้อมูลข้อเท็จจริงมาก ตัวละครทั้งที่เป็นบุคคลจริงและตัวละครสมมุติ ต้องมีอารมณ์ความรู้สึกและความเชื่อตาม ยุคสมัยของบ้านเมืองที่เขามีชีวิตอยู่ นอกจากนี้ ผู้เขียนยังต้องระวังไม่เสนอรายละเอียดทางประวัติศาสตร์มากเกินไปจน กลายเป็นบทความวิชาการ ไม่ใช่เรื่องแต่ง (Prescott, 1963, pp. 135-136 อ้างอิงใน วนิดา บำรุงไทย, 2544, หน้า 61)

12. ในบางครั้ง การอ้างอัญพจน์หนึ่งๆ อาจเสนอทั้งในรูปอัญพจน์ตรงและอัญพจน์รอง

ตัวอย่าง

เกี่ยวกับข้อพิจารณาว่า วรรณคดีควรสอนศีลธรรมหรือไม่นั้น วิทย์ ศิวะศรียานนท์ อธิบายว่า เนื่องจากวรรณคดีสร้างขึ้นจากชีวิตจริง เป็นการจำลองชีวิต ความนึกคิด และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของมนุษย์ วรรณคดีจึงต้องมีความข้องเกี่ยวกับปัญหาทางศีลธรรม แต่ก็ได้หมายความว่า วรรณคดีมีหน้าที่สอนศีลธรรม ทั้งนี้ วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2531, หน้า 116) ได้อ้างคำกล่าวของสก็อต ในหนังสือ The making of literature ว่า

นักวิทยาศาสตร์มีหน้าที่เรียนรู้และพิสูจน์
นักสุนทรพจน์มีหน้าที่พูดจูงใจ
นักศีลธรรมมีหน้าที่สอน แต่ศิลปินมีหน้าที่แสดง
นักศีลธรรมจะกล่าวว่า ชีวิตควรจะเป็นเช่นนั้น
แต่กวีจะพูดว่า “ชีวิตเป็นเช่นนั้น”

13. โดยปกติการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ควรอ้างอัญพจน์จากแหล่งเดิม (Direct Citation) เช่น อ้างพระ คำรัสของพลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ จากหนังสือพระนิพนธ์ของพระองค์ อ้างนิยาม ศัพท์ของราชบัณฑิตยสถานจากหนังสือพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เป็นต้น

14. ถ้าไม่อาจสืบค้นจากแหล่งข้อมูลแหล่งเดิม จำเป็นต้องอ้างจากแหล่งรอง (Indirect Citation) คือเป็น แหล่งข้อมูลที่ได้อ้างมาแล้วจากแหล่งเดิม การเรียบเรียงต้องมีการอ้างอิงที่ให้ความชัดเจนถึงแหล่งเดิม

ตัวอย่าง

เกี่ยวกับปัญหาภาวะล้นข้อมูลข่าวสารของโลกยุคโลกาภิวัตน์นี้ โรซาคิส ได้แสดงข้อเปรียบเทียบ จำนวนข้อมูลระหว่างอดีตกับปัจจุบันไว้อย่างน่าสนใจ เช่น ข้อมูลข่าวสารในหนังสือพิมพ์นิวยอร์กไทมส์ 1 ฉบับ มี จำนวนมากกว่าข้อมูลที่มีการศึกษาตีในศตวรรษที่ 16 ได้รับตลอดชีวิต ข้อมูลที่เป็นหนังสือและนิตยสารก็ทวี จำนวนที่แตกต่างจากสมัยก่อนมาก เฉพาะในสหรัฐอเมริกา มีหนังสือประมาณ 5 พันเล่ม และนิตยสาร 1 หมื่น ฉบับ ต่อ 1 ปี ด้านงานวิจัยมีจำนวน 7 พันเรื่องที่ตีพิมพ์เผยแพร่ทั่วโลกต่อ 1 วัน นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของข้อมูล ก็จะเป็นจำนวนที่ทวีขึ้นเรื่อยๆ โดยในปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าในเวลาไม่ถึง 2 ปี (Rozakis, 1995, p.5 อ้างอิงใน กิจจา กำแหง, 2547, หน้า 98)

15. ข้อความอธิบายให้ความรู้หรือความเข้าใจแก่ผู้อ่านเป็นส่วนเพิ่มเติมนอกเหนือจากเนื้อเรื่อง ซึ่งแต่เดิมเรียกว่า “เชิงอรรถขยายความ” และข้อความที่ระบุให้ติดตามอ่านเนื้อความในแหล่งอื่นเพิ่มเติมที่เรียกว่า “เชิงอรรถโยงความ” นั้น ให้แสดงการบ่งชี้แหล่งด้วยความในวงเล็บแทรกในเนื้อหา โดยมีเลขกำกับรายการตามลำดับการอ้าง เช่น (ดูที่เชิงอรรถ 1) หรือ (see Footnote 1) ในวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ เพื่อโยงให้ดูที่รายการ “เชิงอรรถ” ซึ่งจะแสดงต่อจากรายการบรรณานุกรม โดยใช้หัวเรื่อง “เชิงอรรถ” หรือ “Footnote” กลางหน้ากระดาษ

ตัวอย่าง

ในพระนิพนธ์อีกเรื่องหนึ่ง พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ทรงปรารภว่าคำที่ทรงใช้ว่า “อพยบ” ตั้งแต่ครั้งทรงเป็นนักเรียน ได้มีการแก้ไขการสะกดคำเป็น “อพยพ” โดยมีคำอธิบายว่าเป็นคำที่มาจากศัพท์สันสกฤตว่า อวยว แต่เมื่อทรงค้นความหมายของศัพท์สันสกฤตคำนี้ก็มิทรงพบความหมายว่า ย้ายครอบครัว เปลี่ยนภูมิลำเนา ดังความหมายที่ใช้ในภาษาไทย จึงทรงเรียกลักษณะความพยายามเปลี่ยนตัวสะกดคำไทยที่ไม่ทราบที่มาให้เป็นคำสันสกฤตอย่างมีพระอารมณฺ์ขึ้นว่า “โรคอพยบ” ทรงอธิบายไว้ด้วยว่า โรคนี้บางทีก็มีอาการตรงกันข้าม คือเมื่อรู้คำไทยถิ่นนอกประเทศมากๆ เข้าก็มีการ “อพยบ” คำ ให้กลับเป็นคำไทยอีก (2513, หน้า 49-55) (ดูที่เชิงอรรถ 3)

...such as the knowledge-based augmentation of detection... (as defined in Footnote 3)

กรณีอ้างเชิงอรรถเดิม ให้แสดงความในวงเล็บแทรกในเนื้อหาเป็น (อ้างแล้วในเชิงอรรถ 3) หรือ (as defined in Footnote 3) ในวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ

ความหมายและความสำคัญของการอ้างอิง

การอ้างอิง หมายถึงการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลที่วิทยานิพนธ์นำมาอ้างถึง คือ อัญพจน์การอ้างอิงจึงเป็นสิ่งที่ควบคู่กับอัญพจน์เสมอ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ การอ้างอิงถือเป็นส่วนประกอบอันสำคัญยิ่ง ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. การอ้างอิงคือการระบุแหล่งที่มาข้อมูลสารสนเทศ เป็นการให้ความเชื่อมั่นแก่ผู้อ่านว่าผู้จัดทำวิทยานิพนธ์ได้ศึกษาค้นคว้ามาเป็นอย่างดีจากแหล่งความรู้ที่เชื่อถือได้

2. เป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านที่ต้องการตรวจสอบหรือศึกษาค้นคว้าแหล่งข้อมูลเดิม

3. เป็นการแสดงคุณธรรมความรับผิดชอบของนักวิชาการที่จะไม่ลวงละเมิดหรือแอบอ้างผลงานของผู้อื่น ซึ่งนอกจากจะผิดแบบแผนของการเรียบเรียงงานวิชาการแล้ว ยังถือเป็นการผิดกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ อีกด้วย

การอ้างอิงในวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร กำหนดไว้ 2 รูปแบบ ทั้งนี้ ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องหนึ่งๆ ต้องใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเป็นแบบแผนเดียวกันตลอดทั้งเรื่อง รูปแบบการอ้างอิงดังกล่าว ได้แก่ การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา และ การอ้างอิงแบบใช้ตัวเลข

การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา

การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา เป็นการวงเล็บระบุแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างกว้างๆ แทรกอยู่ในเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ ส่วนรายละเอียดที่สมบูรณ์ของแหล่งข้อมูลจะแสดงใน “บรรณานุกรม” ในส่วนท้ายของวิทยานิพนธ์

การลงรายการของแหล่งข้อมูลที่อ้างอิงแทรกในเนื้อหา มีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่ต้องระบุในการอ้างอิง คือแหล่งที่มาของข้อมูลหรือข้อมูล โดยทั่วไปประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง หรือผู้ผลิต ปีที่พิมพ์หรือปีที่ผลิต และหน้าที่อ้างอิง อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ โดยใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่นระหว่างรายการ

1.1 ชื่อผู้แต่งหรือผู้ผลิต

1.1.1 แหล่งข้อมูลภาษาไทยให้ระบุทั้งชื่อและนามสกุลของผู้แต่ง ส่วนแหล่งข้อมูลภาษาต่างประเทศให้ใช้เฉพาะนามสกุลของผู้แต่งเท่านั้น กรณีผู้แต่งเป็นคนไทยในวิทยานิพนธ์ภาษาต่างประเทศให้ใช้เฉพาะนามสกุลของผู้แต่งเช่นเดียวกัน

1.1.2 ผู้แต่ง 2 คน ให้ใช้คำเชื่อม “และ” หรือ “and” ระหว่างชื่อผู้แต่ง สำหรับแหล่งข้อมูลภาษาไทย และแหล่งข้อมูลภาษาอังกฤษ ตามลำดับ

1.1.3 ผู้แต่ง 3 คน ให้ใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่นระหว่างชื่อผู้แต่งสองคนแรกและใช้คำว่า “และ” หรือ “and” แล้วแต่กรณี คั่นระหว่างชื่อผู้แต่งคนที่สองกับคนที่สาม

1.1.4 ผู้แต่งมากกว่า 3 คน ให้ใส่ชื่อผู้แต่งคนแรก ตามด้วยคำว่า “และคณะ” ในแหล่งข้อมูลภาษาไทย หรือ “et al.” (ย่อมาจากภาษาละตินว่า et alli หรือ et allia) ในแหล่งข้อมูลภาษาอังกฤษ เพื่อมิให้การอ้างอิงยืดเยื้อจนเกินไป ทั้งนี้ รายละเอียดแหล่งข้อมูลโดยสมบูรณ์จะปรากฏในรายการ “บรรณานุกรม” ข้างท้ายวิทยานิพนธ์

1.2 ปีที่พิมพ์หรือปีที่ผลิต

แหล่งข้อมูลภาษาไทยให้ระบุปี พ.ศ. สำหรับแหล่งข้อมูลภาษาต่างประเทศโดยทั่วไปให้ระบุปี ค.ศ. ทั้งนี้ ระบุเพียงตัวเลข และใช้ปีที่พิมพ์ครั้งล่าสุด

1.3 หน้าที่อ้างอิง

แหล่งข้อมูลภาษาไทยให้ใช้คำว่า “หน้า” ตามด้วยเลขหน้าของข้อมูลที่อ้างอิงถึงสำหรับแหล่งข้อมูลภาษาอังกฤษให้แทนคำว่า “หน้า” ด้วย p. ในการอ้างหน้าเดียว และ pp. ในการอ้างมากกว่าหนึ่งหน้า

รูปแบบและตัวอย่าง

ในการแสดงรูปแบบต่อไปนี้ ใช้เครื่องหมาย ✓ แทนการเว้น 1 ช่วงตัวอักษร

ผู้แต่ง 1 คน

(ผู้แต่ง, ✓ ปีที่พิมพ์, ✓ หน้า ✓ เลขหน้าที่อ้างอิง)

(จักษ์ พันธุ์ชูเพชร, 2545, หน้า 28, 39-41)

(สมพร พุฒตาล เบ็ทซ์, 2546, หน้า 25-32)

(Brown, 1999, p. 9)

ผู้แต่ง 2 คน

(ผู้แต่งคนแรก ✓ และผู้แต่งคนที่ 2, ✓ ปีที่พิมพ์, ✓ หน้า ✓ เลขหน้าที่อ้างอิง)

(ชูศักดิ์ เวชแพศย์ และสมศรี ดาวฉาย, 2543, หน้า 82)

(Syananondh and Padgate, 2005, pp. 69, 80-87)

ผู้แต่ง 3 คน

(ผู้แต่งคนแรก, ✓ ผู้แต่งคนที่ 2 ✓ และผู้แต่งคนที่ 3, ✓ ปีที่พิมพ์, ✓ หน้า ✓ เลขหน้าที่อ้างอิง)

(แสงหล้า พลนอก, เขาวนีย์ ล่องชุมพล และสุนีย์ เกียวกิ่งแก้ว, 2548, หน้า 38-39)

(Chokmaviroj, Rakwichian and Ketjoy, 2004, p. 1101)

ผู้แต่งมากกว่า 3 คน

(ผู้แต่งคนแรก ✓ และคณะ, ✓ ปีที่พิมพ์, ✓ หน้า ✓ เลขหน้า ที่อ้างอิง)

(มัลลิกา ตั้งคำวานิช และคณะ, 2545, หน้า 140)

(Kerdpin, et al., 2004, pp. 7839-7840)

2. ผู้แต่งที่มีคำนำหน้าชื่อเป็นฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ ยศ และสมณศักดิ์ เช่น พระบาทสมเด็จพระ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า ม.ร.ว. พระยา หลวง พล อ.อ. Duke Pope St. (อักษรย่อของ Saint) ให้ระบุคำนำหน้าชื่อเหล่านี้ตามปกติ กรณีที่ยศของสังกัดต่างกันแต่ใช้อักษรย่อเหมือนกัน เช่น ร.ต. ซึ่งเป็นอักษรย่อของร้อยตรี เรือตรี และเรืออากาศตรี ให้ใช้คำเต็ม กรณีคำลงท้ายแสดงสังกัดของทหารเรือ คือ ร.น. และคำลงท้ายชื่อชาวต่างชาติ เช่น Sr. และ Jr. (อักษรย่อของ Senior และ Junior) ให้ระบุไว้ตามปกติ

ตัวอย่าง

(สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2546, หน้า 5 - 11)

(พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ ปยุทฺโต), 2546, หน้า 36 -40)

(พระสิงห์ทอง ธมมวโร, 2531, หน้า 21-36)

(พล ต. ม.ร.ว.ศีกฤทธิ ปราโมช, 2547, หน้า 9)

(พล อ.เปรม ตินสุลานนท์, 2544, หน้า 13 - 19)

(พระยาศรีสุนทรโวหาร, 2508, หน้า 63 - 74)

(ขุนวิจิตรมาตรา, 2541, หน้า 135-139)

(น.อ.สมภพ ภิรมย์ ร.น., 2548, หน้า 60)

3. วัสดุที่จัดพิมพ์ในชื่อของหน่วยงาน ให้ใช้ชื่อหน่วยงานอย่างต่ำในระดับกรม หรือหน่วยงานเทียบเท่า กรม เป็นรายการผู้แต่ง หากไม่ปรากฏชื่อหน่วยงานระดับกรม หรือเป็นหน่วยงานที่ไม่ใช่ส่วนราชการ ให้ระบุชื่อหน่วยงานตามที่ปรากฏในวัสดุอ้างอิงเป็นรายการผู้แต่ง

รูปแบบและตัวอย่าง

(หน่วยงาน, ✓ ปีที่พิมพ์, ✓ หน้า ✓ เลขหน้าที่อ้างอิง)

(หน่วยงานแรก ✓ และหน่วยงานที่ 2, ✓ ปีที่พิมพ์, ✓ หน้า ✓ เลขหน้าที่อ้างอิง)

(หน่วยงานแรก, ✓ หน่วยงานที่ 2 ✓ และหน่วยงานที่ 3, ✓ ปีที่พิมพ์, ✓ หน้า ✓ เลขหน้าที่อ้างอิง)

(มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543, หน้า 17)

(สำนักราชบัณฑิตยสถาน, 2545, หน้า 96-105)

(สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และสมาคมวิทยาศาสตร์การเกษตรแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2542, หน้า 79-98)

(สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สมาคมวิจัยเชิงคุณภาพแห่งประเทศไทย และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536, หน้า 86)

(Thailand. Ministry of Public Health. The Chemical Safety Section of the Food and Drug Administration, 2000, pp.175-183)

(United States. Department of Defense, 1988, pp. 55-63)

4. วัสดุที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง หรือผู้จัดทำ ให้ใช้ชื่อเอกสารแทนรายการชื่อผู้แต่งสำหรับชื่อเอกสารภาษาอังกฤษ ให้ปรับชื่อเป็นอักษรพิมพ์เล็กทั้งหมด ยกเว้นอักษรตัวแรกของชื่อเอกสาร อักษรตัวแรกของชื่อรอง หลังเครื่องหมายทวิภาค (ถ้ามี) และอักษรตัวแรกของคำที่เป็นชื่อเฉพาะ ให้ใช้อักษรพิมพ์ใหญ่

ตัวอย่าง

(คู่มือสำหรับผู้ปกครองเด็กออทิสติก, 2539, หน้า 3-6)

(ลิลิตพระลอ, 2516, หน้า 5-6)

(The new international Webster's comprehensive dictionary of the English language, 1998, pp. 325-327)

5. หนังสือแปล ให้ใส่ชื่อสกุลผู้แต่งเป็นภาษาแปลของเอกสารนั้นๆ หากไม่ทราบชื่อผู้แต่ง ให้ใช้ชื่อเรื่องในภาษาที่แปล

รูปแบบและตัวอย่าง

(ชื่อสกุลผู้แต่ง, ✓ ปีที่พิมพ์, ✓ หน้า ✓ เลขหน้าที่อ้างอิง)

(ชื่อเรื่องในภาษาที่แปล, ✓ ปีที่พิมพ์, ✓ หน้า ✓ เลขหน้าที่อ้างอิง)

(เช็กสเปียร์, 2498, หน้า 200)

(เสียงเพรียกจากขุนเขา, 2528, หน้า 60)

6. ผู้แต่งที่ใช้นามแฝง ให้ใช้นามแฝงเป็นชื่อผู้แต่ง

รูปแบบและตัวอย่าง

(นามแฝง, ✓ปีที่พิมพ์, ✓หน้า✓เลขหน้าที่อ้างอิง)

(น. ณ ปากน้ำ, 2525, หน้า 15)

(เสฐียรโกเศศ, 2515, หน้า 54 - 59)

(Twain, 1965, pp. 21-35)

(Dr.Seuss, 1959)

7. วัสดุที่ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ให้ใช้อักษรย่อ ม.ป.ป. ย่อมาจากคำว่า ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ สำหรับวัสดุอ้างอิงภาษาอังกฤษให้ใช้ n.d. ย่อมาจากคำว่า no date

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้แต่ง, ✓ม.ป.ป., ✓หน้า✓เลขหน้าที่อ้างอิง)

(ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์, ม.ป.ป., หน้า 45)

(Naresuan University, n.d., p. 20)

8. วัสดุภาษาไทยที่ไม่มีเลขหน้าให้ใช้คำว่า ไม่มีเลขหน้า สำหรับวัสดุอ้างอิงภาษาอังกฤษให้ใช้ unpagged

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้แต่ง, ✓ปีที่พิมพ์, ✓ไม่มีเลขหน้า)

(มณฑล สงวนเสริมศรี, 2549, ไม่มีเลขหน้า)

(Thompson, 1988, unpagged)

9. การอ้างวัสดุที่เล่มโดยไม่เจาะจงหน้า ซึ่งส่วนมากจะเป็นผลสรุปจากรายงานการศึกษาวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ ให้ระบุเฉพาะผู้แต่งกับปีที่พิมพ์

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้แต่ง, ✓ปีที่พิมพ์)

(กาญจน์ เรืองมนตรี, 2547)

(Darling, 1976)

(Singnoi, 2000)

10. การอ้างวัสดุมากกว่าหนึ่งรายการประกอบเนื้อหาเดียวกัน ให้ใส่รายการวัสดุอ้างอิงทั้งหมด โดยใช้เครื่องหมายอัฒภาคคั่นระหว่างรายการวัสดุอ้างอิง ทั้งนี้ ให้เรียงปีที่พิมพ์ก่อนหลังตามลำดับ ถ้าเป็นวัสดุที่พิมพ์ปีเดียวกันให้เรียงตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้แต่ง, ✓ปีที่พิมพ์, หน้า✓เลขหน้าที่อ้าง; ✓ผู้แต่ง, ✓ปีที่พิมพ์, หน้า✓เลขหน้าที่อ้าง; ✓ผู้แต่ง, ✓ปีที่พิมพ์, หน้า✓เลขหน้าที่อ้าง)

(เชียรศรี วิวิธสิริ, 2527, หน้า 32-38; นวลละออ สุภาพล, 2527, หน้า 27-33; สุชา จันทน์เอม, 2536, หน้า 12-17)

(Stolotsky, 1992, pp. 18 - 20; Heckels, 1996, pp. 23 -24; Jones, 1998, p. 30)

11. วัสดุหลายเรื่องของผู้แต่งคนเดียวกัน และจัดพิมพ์ปีเดียวกัน ในวิทยานิพนธ์ภาษาไทยให้ใช้อักษร ก ข ค ง... หรือ a b c d...ในวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษกำกับหลังปีที่พิมพ์ โดยเรียงตามลำดับการอ้างอิง

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้แต่ง, ✓ปีที่พิมพ์และลำดับที่วัสดุอ้างอิง.✓หน้า✓เลขหน้าที่อ้าง)

(วลุณี โพธิ์รังสิยากร, 2539ก, หน้า 171-173)

(วลุณี โพธิ์รังสิยากร, 2539ข, หน้า 26)

(วลุณี โพธิ์รังสิยากร, 2539ค, หน้า 80-82)

(Drucker, 1995a, p. 101-110)

(Drucker, 1995b, p. 121-127)

(Drucker, 1995c, p. 98-96)

12. กรณีจำเป็นต้องอ้างถึงวัสดุที่อ้างในเอกสารอื่น เพราะไม่สามารถค้นและอ้างอิงจากแหล่งเดิมได้ เรียกว่าเป็นการอ้างจากแหล่งรอง ให้อ้างจากแหล่งเดิมเท่าที่สามารถระบุได้ วิทยานิพนธ์ภาษาไทยให้ใช้คำว่า “อ้างอิงใน” สำหรับวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษให้ใช้คำว่า “as cited in”

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้แต่งเดิม, ✓ปีที่พิมพ์เดิม, ✓หน้า✓เลขหน้าที่อ้าง✓อ้างอิงใน ผู้แต่ง, ✓ปีที่พิมพ์, ✓หน้า✓เลขหน้าที่อ้าง)

(Prescott, 1963, pp. 135-136 อ้างอิงใน วนิดา บำรุงไทย, 2544, หน้า 61)

(Anderson, 1982, p. 21 as cited in Herson, 1999, p. 35 c)

กรณีอ้างทั้งฉบับ

(ผู้แต่งเดิม, ✓ปีที่พิมพ์เดิม✓อ้างอิงใน ผู้แต่ง, ✓ปีที่พิมพ์, ✓หน้า✓เลขหน้าที่อ้าง)

(เสถียร โภธินันท์, 2496 อ้างอิงใน ประกาศ สีสหอาชีพ, 2535, หน้า 164)
(Allwright and Bailey, 1991 as cited in Syanonondh and Padgate, 2548, p. 73)

13. การอ้างบทความหรือคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้แต่ง, ✓ปีที่พิมพ์, ✓หน้า✓เลขหน้าที่อ้าง)

(สมบัติ นพรัถ, 2548, หน้า 30)

(Wiryapong, 2001, p. B1)

14. การอ้างข่าวในหนังสือพิมพ์ เนื่องจากหัวข้อข่าวส่วนใหญ่ค่อนข้างยาว การลงหัวข้อข่าวจึงให้ใช้คำหรือความเริ่มต้นเท่านั้น โดยอยู่ในเครื่องหมายอัฒภาค ทั้งนี้ หัวข้อเต็มจะปรากฏในรายการบรรณานุกรมข้างท้ายวิทยานิพนธ์

รูปแบบและตัวอย่าง

(“หัวข้อข่าว”, ✓ปีที่พิมพ์, ✓หน้า✓เลขหน้าที่อ้าง)

(“สคบ. เข้ม”, 2549, หน้า 1, 15)

(“Court rejects EC“, 2006, p. 1, 10)

15. การอ้างบทความในวารสาร ให้ลงรายการอ้างอิงเช่นเดียวกับการอ้างอิงจากหนังสือ

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้เขียนบทความ, ✓ปีที่พิมพ์, ✓หน้า✓เลขหน้าที่อ้าง)

(จันทิมา ชิมสัน, 2547, หน้า 125)

(มิสเตอร์ไอที, 2544, หน้า 104-105)

(วสุลี โพธิ์รังสิยากร, 2543, หน้า 111)

(สุภาพร คงศิริรัตน์, 2548, หน้า 79-80)

(Limpeanchob, 2005, p. 48)

(Ounaroon, Frick and Kutchan, 2005, pp. 161-162)

(Tolle, 2000, pp. 310-317)

กรณีไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ลงชื่อบทความแทนชื่อผู้แต่ง

สำหรับบทความภาษาอังกฤษ ให้ปรับชื่อบทความเป็นอักษรพิมพ์เล็กทั้งหมด ยกเว้นอักษรตัวแรกของชื่อบทความ อักษรตัวแรกของชื่อรองหลังเครื่องหมายทวิภาค (ถ้ามี) และอักษรตัวแรกของคำที่เป็นชื่อเฉพาะ ให้ใช้อักษรพิมพ์ใหญ่

รูปแบบและตัวอย่าง

(ชื่อบทความ, ✓ปีที่พิมพ์, ✓หน้า✓เลขหน้าที่อ้าง)

(การจัดการและแก้ไขความขัดแย้งอย่างสันติวิธี: การอบรม, 2546, หน้า 90 – 101)

(ไทยยกแผนพัฒนาการเงิน: ยื้อเปิดเสรีกับสหรัฐฯ อีก 3 ปี, 2548, หน้า 49 – 51)

(Foreign direct investment: Why Japan, 2004, pp. 6 –11)

(Thailand's soda ash project, 1977, pp. 9 – 12)

16. การอ้างอิงเอกสารพิเศษ เช่น จดหมายเหตุ คำสั่ง ประกาศ แผ่นปลิว ฯลฯ

รูปแบบและตัวอย่าง

(หน่วยงาน, ✓วันที่✓เดือน✓ปีที่ประกาศหรือบันทึก)

สำหรับเอกสารพิเศษภาษาอังกฤษ ให้ลำดับ เดือน ก่อน วันที่

การอ้างอิงจดหมายเหตุ

(หอสมุดแห่งชาติ, จ.ศ.1206)

การอ้างอิงคำสั่ง

(มหาวิทยาลัยนเรศวร, 10 เมษายน 2549)

การอ้างอิงประกาศ

(มหาวิทยาลัยนเรศวร, 23 กรกฎาคม 2547)

การอ้างอิงแผ่นปลิว

(มหาวิทยาลัยนเรศวร, ม.ป.ป.)

17. การอ้างอิงกฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือเอกสารอื่น

รูปแบบและตัวอย่าง

(ชื่อกฎหมาย, ✓วันที่✓เดือน✓ปีที่ประกาศ, ✓หน้า✓เลขหน้าที่อ้าง)

กรณีเป็นภาษาอังกฤษ ให้ใช้รูปแบบดังนี้

(ชื่อกฎหมาย, ✓ปีที่ประกาศ)

(พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2533, 29 กรกฎาคม 2533, หน้า 1 - 33)

(กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2519) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2507, 11 มีนาคม 2519, หน้า 39)

(RU486: The Import Ban, 1990)

(Urban America's Need, 1992)

18. การอ้างอิงจากรายการวิทยุหรือโทรทัศน์

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้จัดทำ, ✓ วันที่ ✓ เดือน ✓ ปีที่จัดทำ)

กรณีภาษาอังกฤษ ให้ลำดับ เดือน ก่อน วันที่

(ปัญญา นรินทร์กุล, 26 พฤษภาคม 2549)

(Keillor and Smith, October 2, 1993)

19. การอ้างอิงจากสื่อทัศนูปกรณ์ที่เป็นภาพ สิ่งจำลอง หรือภาพถ่ายของเอกสาร เช่น แผนที่ (Map) ภาพถ่าย (Picture) ภาพวาด (Painting) ลูกโลกจำลอง (Globe) ภาพยนตร์ (Film) วีดิทัศน์ (Videotape) วีดิทัศน์ซีดี (VCD) ดิจิทัลเนกประสงค์ (DVD) ภาพเลื่อน (Filmstrip) ภาพนิ่ง (Slide) ไมโครฟิล์ม (Microfilm) ไมโครฟิช (Microfiche)

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้จัดทำ, ✓ ปีที่จัดทำ, ✓ ประเภทสื่อ)

(ม.จ.ชาตรีเฉลิม ยุคล, 2544, ภาพยนตร์)

(สุดแดน วิสุทธิลักษณ์, 2538, วีดิทัศน์)

(มหาวิทยาลัยนเรศวร, ม.ป.ป., วีดิทัศน์ซีดี)

(สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2540, ภาพนิ่ง)

(Redford, 1980, Film)

(Weir and Harrison, 1992, Videotape)

(Ferguson, 1984, Microfilm)

20. การอ้างอิงจากสื่อทัศนูปกรณ์ประเภทสื่อเสียงทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เช่น แผ่นเสียง (Phonodisc) แถบบันทึกเสียง (Cassette) ซีดี (CD)

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้ขับร้อง หรือผู้บรรยาย หรือผู้ผลิต, ✓ ปีที่จัดทำ, ✓ ประเภทสื่อ)

(พูนพงษ์ งามเกษม, 2548, แถบบันทึกเสียง)

(อาร์.เอส., 2543, ซีดี)

(Lake, 1989, Cassette)

(Martin, 1991, CD)

(Young, 2004, Cassette)

21. การอ้างอิงงานแสดงศิลปะ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม งานแกะสลัก งานหัตถกรรม ฯลฯ
รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้สร้าง, ✓ ปีที่สร้าง, ✓ ประเภทงานศิลปะ)

(เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์, 2539, จิตรกรรม)

(Gogh, 1888, Painting)

22. การอ้างอิงจากฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดี-รอม (CD-ROM) ให้ใช้รูปแบบดังนี้
รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้แต่ง, ✓ ปีที่จัดทำ, ✓ ฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดี-รอม)

(Bower, 1997, CD-ROM)

(McNicol, 1980, CD-ROM)

23. การอ้างอิงข้อมูลจากสื่อออนไลน์ (Online) จากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรืออินทราเน็ต ซึ่งปรากฏในประเภทต่างๆ เช่น บทความ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) เป็นต้นรูปแบบการอ้างอิงประกอบด้วยข้อมูลเช่นเดียวกับสื่อสิ่งพิมพ์ทั่วไป

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้แต่ง, ✓ ปีที่จัดทำ)

(จิรวัดน์ พิระสันต์ และวนิดา บำรุงไทย, 2543)

(ลักษณะ ลิขิตเกียรติขจร, 2545)

(แสมดำ, 2544)

(American Psychological Association, 1995)

(Bain, 2006)

(Munson and Degelman, 1997)

(Sleek, 1996)

24. การอ้างอิงจากการปาฐกถา บรรยาย อภิปราย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมสัมมนาทางวิชาการ ประชาพิจารณ์ การแสดง ให้ลงรายการหลักคือ ผู้บรรยายหรือผู้แสดง และเวลาเผยแพร่
กรณีการแสดงเป็นหมู่คณะ ให้ลงชื่อการแสดง แทนรายการผู้แสดง

รูปแบบและตัวอย่าง

(ผู้บรรยาย หรือผู้แสดง, ✓ วันที่ ✓ เดือน ✓ ปีที่บรรยาย)

กรณีเป็นภาษาอังกฤษ ให้ลำดับเดือน ก่อนวันที่

(เกษม วัฒนชัย, 26 กรกฎาคม 2546)

(การสัมมนาเรื่อง “อุดมศึกษาไทยในยุคเปิดเสรีทางการค้าโลกด้านการศึกษา”, 23 – 25 มกราคม 2547)

(คู่กรรม, 15-25 สิงหาคม 2549.)

(รัฐภูมิ โตคงทรัพย์, 28 พฤษภาคม 2549)

(Burns, March 20, 1987)

25. การอ้างอิงจากการสัมภาษณ์ที่เผยแพร่ในสิ่งพิมพ์หรือวัสดุสารสนเทศ

รูปแบบและตัวอย่าง

(ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์, ✓ ปีที่สัมภาษณ์)

(มณฑล สงวนเสริมศรี, 2549)

(Chumsai and Sirisumphan, 1985)

26. การอ้างอิงจากการสัมภาษณ์โดยตรงที่ไม่มีการเผยแพร่

รูปแบบและตัวอย่าง

(ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์, ผู้ให้สัมภาษณ์, ✓ วันที่ ✓ เดือน ✓ ปีที่สัมภาษณ์)

กรณีเป็นภาษาอังกฤษ ให้ระบุชื่อสกุลผู้ให้สัมภาษณ์ และระบุเดือนก่อนวันที่

(สุจินต์ จินายน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2549)

(Eaton, personal communication, September 4, 1987)

การสัมภาษณ์โดยไม่มีการเผยแพร่ ให้ระบุการอ้างอิงในเนื้อหาเท่านั้น ไม่ต้องลงในรายการ “บรรณานุกรม” เนื่องจากไม่ปรากฏหลักฐานให้สามารถสืบค้นได้

27. การอ้างอิงจากการทัศนศึกษา หรือการสังเกต หรือการสำรวจ ที่เผยแพร่ในสิ่งพิมพ์ หรือวัสดุสารสนเทศใดๆ ให้อ้างอิงตามรูปแบบของวัสดุนั้น ๆ การอ้างอิงจากประสบการณ์ที่ไม่มีการเผยแพร่งดกรณีนี้ ให้ระบุการอ้างอิงในเนื้อหาเท่านั้น ไม่ต้องลงในรายการ “บรรณานุกรม” เพราะไม่ปรากฏหลักฐานที่จะสืบค้นได้

รูปแบบและตัวอย่าง

(ชื่อผู้ทัศนศึกษา หรือสังเกต, ✓ ผู้ทัศนศึกษาหรือสังเกตหรือสำรวจ, ✓ วันที่ ✓ เดือน ✓ ปี)

ถ้าอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ ให้ระบุชื่อสกุลของผู้ทัศนศึกษา และระบุเดือนก่อนวันที่

(ฉติมา สุบิน, ผู้ทัศนศึกษา, 4 – 6 สิงหาคม 2549)

(Conley, observer, March 19 – 20, 2007)

การอ้างอิงแบบใช้ตัวเลข

การอ้างอิงแบบใช้ตัวเลขนี้ จะไม่แสดงรายการแหล่งที่มาของข้อมูลอ้างอิงในเนื้อหาแบบการอ้างอิงแทรก ในเนื้อหา เพียงแต่ใช้ตัวเลขกำกับข้อพจน์เพื่อบ่งชี้ไปที่รายการบรรณานุกรมที่ส่วนท้ายเล่ม ซึ่งจะกำกับตัวเลข ตรงกัน

การอ้างอิงแบบใช้ตัวเลข มีข้อกำหนดดังนี้

1. ตัวเลขกำกับข้อพจน์อยู่ในวงเล็บเหลี่ยม ข้างท้ายหรือหน้าข้อพจน์ หรือที่ชื่อผู้แต่งแล้วแต่ความเหมาะสม ทั้งนี้ ตัวเลขกำกับนี้ต้องตรงกับตัวเลขกำกับรายการบรรณานุกรม
2. ตัวเลขกำกับข้อพจน์ให้ลำดับตามการอ้าง
3. ถ้าอ้างซ้ำ ให้ใช้ตัวเลขเดิมกำกับ
4. กรณีมี “เชิงอรรถขยายความ” หรือ “เชิงอรรถโยงความ” ใช้วงเล็บบ่งชี้ให้ดูที่รายการ “เชิงอรรถ” เช่นเดียวกับการอ้างอิงแทรกในเนื้อหา ดังรายละเอียดในหน้า 25 ของคู่มือฯ ฉบับนี้

ตัวอย่าง

จันทิมา ชิมสัน [3] กล่าวว่า...

พระยาอนุমানราชชน [14] เสนอแนะว่า...

พลตรี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช สรุปเรื่องราวที่เล่าถึงพระราชกรณียกิจของ

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ในตอนนี่ว่า ทำให้ได้ประจักษ์ในพระราชหฤทัยอันเปี่ยมด้วยพระมหา
กรุณาธิคุณต่อราษฎรผู้ยากจนขัดสน [13]

Freud [4] viewed...

Saint Laurent [16] described that...

ปนดา เตชทรัพย์อมร และบุญรุ่ง อริยชัยกุล [6] กล่าวว่า...

Cornuelle and Gronfeld [7] stated that...

ปริญญา เลิศสินไทย กัญญา ปาละวิวัฒน์ และวรรณะ ชลายนเดชะ [8] กล่าวว่า...

Brumfit, Robert and Richards [9] conducted...

ไพโรจน์ ศรีอรุณ และคณะ [10] กล่าวว่า...

Kitbunnadaj, et al. [11] suggested that...

โดยทั่วไปเป็นที่ยอมรับกันว่า ภาษาเป็นกระเป่าใบใหญ่ของวัฒนธรรม [9]...

5. กรณีอ้างข้อมูลเดียวกันจากหลายแหล่งอาจระบุแยกเป็นรายแหล่งข้อมูล หรืออ้างรวมกัน

ตัวอย่าง

พระยาอนุমানราชชน [12], นายตำรา ณ เมืองใต้ [13], คุณหญิงกุหลาบ มลลิกะมาส [14] แสดง
ความเห็นเห็นว่า...

Robinson and Munbuy [7], Brumfit, Robert and Richards [8] mentioned that...

การเพิ่มปริมาณการใช้ยาในทางที่ผิดมีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติอย่างมาก [3, 4, 5]

The increased drug abuse had an impact on the nation's stability [10, 11, 12]

กล่าวโดยสรุป การเสนออัญพจน์และการอ้างอิงแหล่งที่มาเป็นสิ่งที่ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์ต้องให้ความเอาใจใส่ทั้งความถูกต้องน่าเชื่อถือของเนื้อหาที่นำมาอ้างอิง และรูปแบบการเขียนอ้างอิงซึ่งต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์พึงเข้าใจว่า รูปแบบการเรียบเรียงอัญพจน์และการอ้างอิงที่กำหนดเป็นแบบแผนในแต่ละสถาบัน แม้จะมีหลักการและโครงสร้างสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็มักมีความแตกต่างกันในรายละเอียด จึงไม่อาจยึดถือวิทยานิพนธ์ของต่างสถาบันเป็นแบบได้ และแม้จะยึดถือรูปแบบของวิทยานิพนธ์ที่จัดทำในสถาบันเดียวกันเป็นตัวอย่างก็อาจผิดพลาดได้ เพราะอาจเป็นฉบับที่ละเลยการใช้รูปแบบที่ถูกต้อง ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์จึงควรระมัดระวังศึกษาและตรวจสอบรูปแบบที่ถูกต้องจากคู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้นเป็นสำคัญ